

Nyt fra Alice og Iver

Maj 2002 - August 2002

Alice og Iver Larsen
.BTL
00100 Nairobi, Kenya
Iver.Larsen@sil.org
Alice.Larsen@sil.org

Tilbage til Kenya

Som nævnt i sidste rundbrev rejser Alice og jeg tilbage til Nairobi den 4. august, og Heidi kommer med os. Derfor har jeg også skrevet vores kenyanske adresse foroven på brevet. Alice og jeg har hver sin e-mail adresse, som I kan se, så vi håber at bevare kontakten med mange venner i Danmark. (Det er også stadig muligt at sende breve.) Vi har også hver en bærbar computer, som vi tager med, da de indeholder store mængder af data og de oversættelser, vi har arbejdet på de sidste to år. Mange har spurgt os, om ikke vi glæder os til at komme af sted igen. Vi plejer at svare, at Heidi i hvert fald glæder sig meget til at gense sicne venner. Vi andre har mange venner begge steder. Det bliver dejligt at gense gamle venner i Kenya, men også trist at sige farvel til mange venner i Danmark, vores familie, og især de tre store børn, som bliver her i landet. Vi rejser ud med glæde, men vi var også blevet i Danmark med glæde. Der er brug for misisonærer begge steder.

Ann blev gift med Marc Elveberg den 18. maj, og de bor nu på Trillegårdsvej 12,1.1, 8210 Århus V. Det var en dejlig bryllupsfest i fint sommervejr. Tomas bor i øjeblikket på Wibrandtsvej 54, 2300 Kbh S, men er på udkig efter et lidt større værelse til en rimelig pris. Jakobs adresse bliver: Efterskolen Kildevæld, Tøndervej 75, 6000 Kolding.

Dansk oversættelse

For os der er vant til at arbejde med et utal af forskellige bibeloversættelser på forskellige sprog, har det været lidt svært at forstå, hvorfor så mange danskere har den indstilling, at der kun findes én korrekt oversættelse, nemlig den danske autoriserede. Af og til henviser de til "den engelske" uden at sige hvilken af de ca. 150 engelske, de tænker på. Når vi i udkastet til Galaterbrevet i Bibelselskabets pilotprojekt om en ny oversættelse, har oversat den græske tekst anderledes end den danske autoriserede, møder vi ofte den kommentar: Hvorfor har I fortolket teksten anderledes, når Paulus jo siger: ....., hvorefter de citerer den autoriserede oversættelse. Selvfølgelig ved de godt, at Paulus ikke talte og skrev på dansk, men alligevel citerer de den danske oversættelse, som om det var Paulus' egne ord. Spørger man dem, så ved de godt, at selv den autoriserede oversættelse er en fortolkning, men alligevel. Mange mener, at den autoriserede oversættelse er det nærmeste, man kan komme til den oprindelige mening. De er næppe klar over, at jo mere ordret en oversættelse er, jo mere TABER den af den oprindelige mening, og jo friere den er rent sprogligt, jo bedre muligheder er der for at kommunikere den oprindelige mening - indtil en vis grænse. En oversættelse kan også være så fri eller fejlfortolket, at den giver en anden mening end den oprindelige. Og så er der jo en del steder, hvor man faktisk ikke ved, hvad den oprindelige mening var, især i Det Gamle Testamente. Enkelte oversættelser er lavet ud fra en bestemt forudfattet teologi, så de for det meste er pålidelige, men enkelte steder er den bestemte teologi lagt ind i oversættelsen. Af disse kan nævnes Jehovas Vidners bibel og David Stern's jødiske oversættelse af Ny Testamente på engelsk.

Hvad betyder det, at en bibeloversættelse er nøjagtig efter grundteksten og troværdig?

Når vi taler om, at en oversættelse er nøjagtig og troværdig efter grundteksten, tænker vi på den mening, som forfatteren havde i tanke. Som oversættere ser vi det ikke som et mål at fastholde grundtekstens ordstilling eller ydre form, hvis den ydre form forårsager, at oversættelsen bliver dårlig dansk eller bliver til et særligt bibelsprog, som er halvgræsk eller halvhebraisk og gammeldags. Jeg skrev før, at de forholdsvis ordrette oversættelser, som man har haft tradition for i Danmark siden 1647, taber mere af grundtekstens mening end de nyere og mere sprogligt frie oversættelser, som bruger nogenlunde de samme principper for oversættelse, som Luther brugte. Hvis nogle vil undersøge den påstand nærmere, kan jeg henvise til

www.geocities.com/bible_translation/studies.htm, hvor en af vores kolleger har undersøgt pålideligheden af en række engelske oversættelser. Det er målt efter, hvor godt oversættelsen kommunikerer den oprindelige mening, og man har set på 50 udvalgte passager: Af tallene kan man se, at King James Bibelen er den mest unøjagtige og upålidelige. Jeg har kun taget de mest kendte engelske oversættelser med:

KJV (King James)	24.0%	NKJV (New King James)	30.0%	RSV	46.0%	NIV	74.0%	NLT
(New Living Translation)	92.0%	TEV (Good News Bible)	92.0%	CEV (Contemporary English				

Version – The Promise) 94.0% NCV (International Children's Bible) 88.0% NET (www.netbible.org) 62.0%.

De oversættelser, der ligger under ca. 50%, ligger i den gruppe oversættelser, der normalt kaldes ordrette eller modificeret ordrette, mens de, der ligger over ca. 75%, betragtes som kommunikative oversættelser (idiomatiske, meningsbaserede). NET og NIV er en slags mellemvare, til dels meningsbaserede, til dels ordrette. Som det ses af tallene, er der en gradvis overgang fra de mest ordrette til de mere meningsbevarende.

Jeg har ikke foretaget en lignende undersøgelse af danske oversættelser, men mit skøn er, at oversættelsen af NT fra 1948 (GT fra 1931) ville ligge på ca. 50%, mens den nye fra 1992 ville ligge på omkring 45%. (1992 oversættelsen er utrolig svingende fra den ene bog til den anden. Nogle passager er bedre end den tidligere oversættelse, andre er værre.) Hverdagsdansk fra 1985 (GT 1992) ligger omkring de 80% og den nye hverdagsbibel omkring 95%.

Til sidst vil vi sige tak til alle jer, som har gjort vores to år i Danmark til en god og udbytterig tid. Vi glæder os til at holde forbindelsen ved lige, mens jeg tager tilbage til vores gamle arbejde som konsulent i Kenya. Samtidig vil vi arbejde på at færdiggøre Hverdagsbibelen så hurtigt som muligt. Tak for jeres forbøn og støtte.

Kærlig hilsen fra hele familien,
Alice og Iver